

S. Sayısı : 279

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İsrail Devleti Hükümeti arasında Hava Ulaştırmalarına dair olan Anlaşmanın onanması hakkında kanun tasarısı ve Dışişleri ve Ulaştırma komisyonları raporları (1/207)

T. C.

Başbakanlık

Muamelât Genel Müdürlüğü

Tetkik Müdürlüğü

Sayı : 71-2021,6/2038

20. VI. 1951

Büyük Millet Meclisi Yüksek Başkanlığına

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İsrail Devleti Hükümeti arasında hava ulaştırmalarına dair olan Anlaşmanın onanması hakkında Dışişleri Bakanlığınca hazırlanan ve Bakanlar Kurulunca 2. VI. 1951 tarihinde Yüksek Meclise sunulması kararlaştırılan kanun tasarısının gerekçe ve ilişkileriyle birlikte sunulmuş olduğunu saygılarımla arz ederim.

Başbakan

A. Menderes

GEREKÇE

Hükümetimizin de katılması ile Şikago'da 7 Aralık 1944 tarihinde imzalanan ve Büyük Millet Meclisi tarafından 4749 sayılı Kanunla 5 Haziran 1945 tarihinde onanan Milletlerarası Sivil Hava-cılık Sözleşmesi hükümleri dâhilinde Cumhuriyet Hükümeti 12 Şubat 1946 günü Büyük Britanya Kırallığı ve Amerika Birleşik Devletleri ile birer Hava Anlaşması yapmış ve bu anlaşmalar Büyük Millet Meclisince 13 Mayıs 1946 tarihinde onanmıştır. Keza hükümetimizle İsveç Kırallığı Hükümeti arasında 26 Haziran 1946, Fransa Hükümetiyle 12 Ekim 1946, Çekoslovakya Hükümeti ile 5 Mart 1947, Holânda Hükümeti ile 19 Mart 1947, Danimarka Hükümeti ile 30 Haziran 1947, Irak Hükümeti ile 30 Haziran 1947, Yunanistan Hükümeti ile 22 Temmuz 1947, Lübnan Hükümeti ile 16 Eylül 1947, Hâşimi Ürdün Hükümeti ile 7 Mayıs 1948, Norveç Hükümeti ile 20 Mayıs 1948, İsviçre Hükümeti ile 16 Şubat 1949, Suriye Hükümeti ile 6 Temmuz 1949, İtalya Hükümeti ile 25 Kasım 1949, Mısır Hükümeti ile 12 Nisan 1950, Brezilya Hükümeti ile 21 Eylül 1950 ve İran Hükümeti ile 20 Mart 1951 de bu yolda birer anlaşma akit ve imza edilmiştir.

Bu anlaşmalar sırasıyla aşağıdaki tarihlerde Büyük Millet Meclisince onanmıştır.

(İsveç ile Anlaşma: 16 Eylül 1946, Kanun No. 4954), (Fransa ile Anlaşma: 21 Şubat 1947, Kanun No. 5028), (Holânda ile Anlaşma: 18 Haziran 1947, Kanun No. 5111), (Çekoslovakya ile Anlaşma: 18 Haziran 1947, Kanun No. 5110), (Danimarka ile Anlaşma: 9 Şubat 1948, Kanun No. 5172), (Irak ile Anlaşma: 9 Şubat 1948, Kanun No. 5173), (Yunanistan ile Anlaşma: 9 Şubat 1948, Kanun No. 5171), (Lübnan ile Anlaşma: 9 Şubat 1948, Kanun No. 5174), (Ürdün ile Anlaşma: 10 Ocak 1949, Kanun No. 5303), (Norveç ile Anlaşma: 10 Ocak 1949, Kanun No. 5302), (İsviçre ile Anlaşma: 24 Mayıs 1949, Kanun No. 5395), (Suriye ile Anlaşma: 12 Aralık 1949 Kanun No. 5455), (İtalya ile Anlaşma: 6 Şubat 1950, Kanun No. 5525), (Mısır ile Anlaşma: 26 Mart 1951, Kanun No. 5756).

Bu iki taraflı Anlaşmaların Yüksek Meclise sunulmaları sırasında da arzolunduğu üzere Şikago'

da kurulan sistemin memnuniyet verici bir şekilde işlemesi, havayolundan birbirine bağlı üye devletler arasında yapılacak iki taraflı anlaşmalar akdine vabestedir. Cumhuriyet Hükümeti bugüne kadar akdettiği anlaşmalardan başka diğer devletlerle de faydalı ve gerekli anlaşmalar yapılmasına çalışmaktadır. Bu arada Ulaştırma Bakanlığının vâkı talebi üzerine İsrail Devleti Hükümeti ile 1950 yılında başlayan müzakereler bu kerre sona ermiş ve her iki tarafın üzerinde mutabık kaldıkları Anlaşma metni 5 Şubat 1951 tarihinde Ankara'da imzalanmıştır.

Bu Anlaşma geniş ölçüde evvelki anlaşmalardan mülhem olup mütekabiliyet esasına istinat etmektedir. Şimdiki şartlar altında Doğu ve Batı memleketleriyle yurdumuz arasında gün geçtikçe adedleri çoğalan seferler muvasalanın sıklaşmasını ve süratleşmesini temin etmek suretiyle, mezkûr memleketlerle Türkiye arasında ekonomik ve sasyal bağları kuvvetlendirmek ve geliştirmek gayesinin tahakkukuna yardım edecektir.

Bu kere onanmaya sunulan işbu Anlaşma ile Türk uçaklarının Türkiye'den İsrail'e ve daha ileri memleketlere gitmesi ve bu hat üzerinde Milletlerarası polcu, yük ve posta almak ve boşaltmak hakkını haiz olması sağlanmıştır. İsrail uçakları da aynı veçhile İsrail'den Ankara ve İstanbul'a ve daha ilerideki memleketlere gidecekler ve aynı haklardan istifade edeceklerdir. Ancak her iki memleket uçaklarına diğer memleket ülkesi üzerindeki noktalar arasında kabotaj yapmak hakkı bitabi tanınmaz.

Anlaşma ile ekinin yorumlanması veya uygulanması yolunda Sözleşen Tarafların müzakere ile halledemeyecekleri hususlar iki tarafın tâyin edeceği bir hakem mahkemesine havale olunacaktır.

Yukarıda bahis mevzuu edilen Anlaşma ile ekinde mevcut esasların memleketimizin menfaatlerine uygun ve İsrail ile aramızdaki sivil havacılık münasebetlerini düzenliyecek mahiyette bulunduğu mütalâa edilmektedir.

Bu düşünce ile Anlaşma ve ekinin onanması için ilişik kanun tasarısı hazırlandı.

Dışişleri Komisyonu raporu

T. B. M. M.
Dışişleri Komisyonu
Esas No. 1/207
Karar No. 44

30 . VII . 1951

Yüksek Başkanlığa

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İsrail Devleti Hükümeti arasında Hava Ulaştırmalarına dair olan Anlaşmanın onanması hakkında Dışişleri Bakanlığınca hazırlanan ve Bakanlar Kurulunca 2 . VI . 1951 tarihinde Yüksek Meclise sunulması kararlaştırılan kanun tasarısıyla gerekçesi ve ilişkileri Yüksek Başkanlıklarından Dışişleri Komisyonuna havale buyrulmuş olmakla komisyonumuzun 27 . VII . 1951 tarihli toplantısında Dışişleri Bakanlığı temsilcisinin huzuriyle incelendi.

Yapılan görüşmeler sonunda kanun tasarısının Şikago'da 7 Aralık 1944 tarihinde imzalanan ve Büyük Millet Meclisi tarafından 4749 sayılı Kanunla 5 Haziran 1945 tarihinde onanan Milletlerarası Sivil Havacılık Sözleşmesi hükümleri dâhilinde akdedilen anlaşmaların 18 ncisini teş-

kil ettiği ve geniş ölçüde evvelki anlaşmalardan mülhem olup mütekabiliyet esasına istinat eylediği anlaşılmış ve anlaşma ile ekinde mevcut esasların millî menfaatlerimize uygun olduğu neticesine varılarak tasarı aynen kabul edilmiştir.

Adı geçen tasarı ve ilişkileri havalesi gereğince Ulaştırma Komisyonuna tevdi buyrulmak üzere Yüksek Başkanlıklarına sunulur.

Dışişleri Komisyonu Başkanı

Bu Rapor Sözcüsü

İzmir

V. Mentesh

İzmir

C. Baban

Seyhan

R. O. Arık

Ankara

S. M. Arsal

Kütahya

A. Gündüz

Trabzon

H. Saka

Ulaştırma Komisyonu Raporu

T. B. M. M.
Ulaştırma Komisyonu
Esas No. 1/207
Karar No. 24

6. VIII. 1951

Yüksek Başkanlığa

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İsrail Devleti Hükümeti arasında hava ulaştırmalarına dair olan Anlaşmanın onanması hakkında Dışişleri Bakanlığınca hazırlanan ve Bakanlar Kurulunca 2. VI. 1951 tarihinde Yüksek Meclise sunulması kararlaştırılan kanun tasarısı ile gerekçesi ve ilişkileri Yüksek Başkanlıkça komisyonumuza havale buyurulmuş ve komisyonumuzun 3. VIII. 1951 tarihli oturumunda Dışişleri ve Ulaştırma bakanlıklarının salâhiyetli mümessilleri huzuriyle okunup incelenmiştir.

Yapılan görüşmeler sonunda kanun tasarısının, Şikago'da 7 Aralık 1944 tarihinde imzalanan ve Büyük Millet Meclisi tarafından 4749 sayılı Kanunla 5 Haziran 1945 tarihinde onanan Milletlerarası Sivil Havacılık Sözleşmesi hükümleri dâhilinde akdedilen anlaşmaların 18 ncisini teşkil ettiği ve geniş ölçüde evvelki anlaşmalardan mülhem olup mütekabiliyet es-

sama istinat ettiği anlaşılmış ve Anlaşma ile ekinde mevcut esasların millî menfaatlerimize uygun olduğu neticesine varılarak Hükümet tasarısı aynen kabul edilmiştir.

Yüksek Başkanlığa arz olunur.

Ulaştırma Komisyonu

Başkanı
Samsun
N. Berkman
Kâtip
Amasya
Cevdet Topcu
İmza da bulunamadı
Çoruh
M. Bumin

Giresun
H. Bozdağ
Sivas
İ. Duygun

Sözcü
Konya
H. Ölçmen
Bilecik
K. M. Kurkut
Diyarbakır
K. Tayşi
İmza da bulunamadı
Malatya
L. Sayman
Tunceli
H. R. Kulu

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İsrail Devleti Hükümeti arasında hava ulaştırmalarına dair olan Anlaşmanın onanması hakkında kanun tasarısı

MADDE 1. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İsrail Devleti arasında 5 Şubat 1951 tarihinde akit ve imza edilmiş olan «Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İsrail Devleti Hükümeti arasında Hava Ulaştırmalarına dair Anlaşma ile eki» onanmıştır.

MADDE 2. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

Başbakan
A. Menderes
Devlet Bakanı
Devlet Bakanı
Başbakan Yardımcısı
S. Ağaoğlu
Adalet Bakanı
R. Nasuhioğlu

Millî Savunma Bakanı
H. Köymen

Dışişleri Bakanı
F. Köprülü

Millî Eğitim Bakanı
T. İleri

Eko. ve Ticaret Bakanı
M. Ete

G. ve Tekel Bakanı
R. S. Burçak

Ulaştırma Bakanı
S. Kurtbek

İşletmeler Bakanı
Hakkı Gedik

İçişleri Bakanı
H. Özyörük

Maliye Bakanı
H. Polatkan

Bayındırlık Bakanı
K. Zeytinioğlu

Sa. ve So. Y. Bakanı
Dr. E. H. Üstündağ

Tarım Bakanı
N. Ökmen

Çalışma Bakanı
N. Özsan

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE İSRAİL DEVLETİ HÜKÜMETİ ARASINDA HAVA ULAŞTIRMALARINA DAİR ANLAŞMA

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İsrail Devleti Hükümeti

Türkiye ve İsrail arasında Hava Ulaştırmalarına dair bir Anlaşma akdine karar vererek bu maksatla usulü dairesinde yetkilendirilmiş temsilciler tâyin etmişler ve bunlar aşağıdaki hükümler üzerinde anlaşmışlardır:

Madde — 1.

İşbu Anlaşmanın ve Ek'inin tatbikında metin aksini âmir bulunmadığı takdirde:

A) «Havacılık Makamı» tâbiri Türkiye Cumhuriyeti bakımından Ulaştırma Bakanlığı veya halen onun tarafından görülen işleri ifa etmek üzere yetkilendirilecek her şahıs veya her teşekkülü, İsrail Devleti bakımından Ulaştırma Bakanlığı veya halen onun tarafından görülen işleri ifa etmek üzere yetkilendirilecek her şahıs veya her teşekkülü ifade eder.

B) «Tâyin edilmiş teşebbüs» tâbiri Sözleşen Taraflardan birinin havacılık makamlarınca diğer Sözleşen Taraf havacılık makamlarına yazı ile tebliğ edilen ve işbu Anlaşmanın 3 ncu maddesi hükümlerine göre, anılan tebliğde zikredilen yollarda, işliyecek teşebbüs olarak gösterilen bir hava teşebbüsünü ifade eder.

C) «Ülke» tâbiri Şikago Milletlerarası Sivil Havacılık Sözleşmesinin (7 Aralık 1944) 2 nci maddesindeki tarife tekabül eder.

D) Şikago'da Milletlerarası Sivil Havacılık Sözleşmesinin (7 Aralık 1944) 96 ncı maddesinin a), b) ve d) fıkralarının tarifleri muteber addolunur.

Madde — 2.

Sözleşen Taraflar ilişik Ek'te zikredilen Milletlerarası Hava Yollarının ve Seferlerinin kurulması için, işbu Ek'te tasrih edilen hakları birbirlerine verirler; anılan seferlere, kendilerine bu haklar verilen Sözleşen Tarafın ihtiyarına göre derhal veya daha ileri bir tarihte başlanabilir.

Madde — 3.

a) Her Sözleşen Taraf kararlaştırılan yollar ve servislerin işletilmesi için bir veya birkaç hava ulaştırma teşebbüsü tâyin edecektir.

b) Her Sözleşen Taraf işbu maddenin c) paragrafı ve aşağıdaki 7 nci maddedeki kaydı ihtirazi dışında diğer Sözleşen Tarafa tâyin edilen teşebbüse veya teşebbüslere gerekli işletme müsaadesini derhal verecektir.

c) Bu işletme müsaadesini veren Sözleşen Taraf havacılık makamları bu suretle tâyin edilmiş olan teşebbüs veya teşebbüslere, işbu Anlaşmada tâyin edilmiş servislerin açılmasına müsaade etmeden önce, onlardan, Milletlerarası Hava Ulaştırmasında kullanılan teşebbüslerin işletmesinde normal olarak tatbik olunan kanunlar ve nizamların icaplarını yerine getirecek durumda bulduklarının ispatını istiyebilirler.

d) İlgili hükümetlerce tâyin olunabilecek bâzı bölgelerde milletlerarası bir hava seferinin kurulması, yetkili askerî makamların tasvibine sunulacaktır.

Madde — 4.

Tatbikatta herhangi ayrılığa meydan vermemek ve muamelede eşitliği sağlamak maksadiyle:

a) Sözleşen Taraflardan her biri, diğer Sözleşen Taraf teşebbüslerinin kendi hava alanlarından ve diğer kolaylıklardan faydalanması karşılığı olarak konulan veya müsaade edilen harçların işbu hava alanlarından ve kolaylıklardan istifade için milletlerarası benzer hava servislerinde çalışan millî hava taşıtlarınca ödenecek harçlardan daha fazla olmamasını kabul eder.

b) Sözleşen Taraflardan birinin ülkesine, öteki Sözleşen Tarafca tâyin edilen havacılık teşebbüsü tarafından veya böyle bir teşebbüs nam ve hesabına ithal edilip yalnız kendi uçaklarının kullanılmasına mahsus olan yakıt, makine yağları ve yedek parçalar, Gümrük Resmi, muayene ücreti veya diğer milli harç ve mükellefiyetlerin tarhi hususunda Milletlerarası servislerde kullanılan milli teşebbüslere veya en ziyade müsaadeye mazhar millet teşebbüslerine tatbik edilen aynı derecede müsait muameleden faydalanacaklardır.

c) Sözleşen Taraflardan birinin tâyin ettiği havacılık teşebbüsü veya teşebbüsleri tarafından kararlaştırılan yollar ve servislerde kullanılan herhava taşıtı ve Ek'te tesbit edilen yollar ve servisleri işletmesine müsaade edilen bir Sözleşen Tarafın hava ulaştırmaları teşebbüslerinin sivil hava taşıtında bulunan kumanya ve normal teçhizat, yedek parçalar, makine yağları, yakıtlar, diğer Sözleşen taraf ülkesine varış ve kalkışlarında bu uçaklarda veya adı geçen ülke üzerindeki uçuşlarda kullanılsa veya sarfedilse bile Gümrük Resmi, muayene ücreti veya buna benzer vergi ve resimlerden muaf tutulacaktır.

Madde — 5.

Sözleşen Taraflardan birinin verdiği veya muteber kıldığı ve henüz müddeti geçmemiş hava seyrüsefer şahadetnameleri, uçuşa elverişlilik bröveleri ve lisanslar, ekte gösterilen havayollarının ve seferlerinin işletilmesi için öteki Sözleşen Tarafca da muteber tanınacaktır. Bununla beraber Sözleşen Taraflardan her biri, kendi tebaasına, diğer bir devlet tarafından verilmiş olan uçuşa elverişlilik brövelerinin ve lisansların kendi ülkesi üzerinde yapılacak uçuşlar için muteber olduğunu tanımamak hakkını muhafaza eder.

Madde — 6.

a) Sözleşen Taraflardan birinin milletlerarası hava seyrüseferinde kullanılan uçakların kendi ülkesine giriş ve çıkışı hakkındaki veya anılan uçakların kendi ülkesi sınırları içinde buldukları müddetçe işletilmesi ve seyrüseferi ile ilgili kanun ve nizamları öteki Sözleşen Taraf hava ulaştırma teşebbüsünün veya teşebbüslerinin uçaklarına da uygulanacaktır.

b) Sözleşen Taraflardan birinin ülkesi üzerinde, yolcuların, mürettebatın veya ticaret eşyasının giriş, kalış ve çıkışını formalite, muhaceret, pasaportlar, gümrükler ve karantina bakımından tanıyan kanun ve nizamlar adı geçen ülkede bulunan öteki Sözleşen Taraf hava taşıtları tarafından nakledilen yolculara, mürettebata ve ticaret eşyasına da tatbik edilecektir.

Madde — 7.

Her Sözleşen Taraf, öteki Sözleşen Tarafca tâyin edilmiş bir hava teşebbüsünün mülkiyetinin esaslı bir kısmının ve fiilî kontrolünün bu sonuncu Taraf uyuşmalarının elinde bulunduğu hakkında delil sahibi olmadığı veya teşebbüsün işbu Anlaşmadan mütevellit mükellefiyetlere veya 6 ncı maddede derpiş edilen kanun ve nizamlara riayet etmediği hallerde işletme müsaadesini vermemek veya geri almak hakkını muhafaza eder.

Yolcuların emniyeti için ulaştırmanın men'inde zaruret mevcut bulunduğu veya kanun ve nizamlarda diğer inhirafalara mâni olunması gerektiği haller müstesna, bu hak ancak diğer Sözleşen Taraf ile yapılacak istişareden sonra kullanılacaktır.

Madde — 8.

İki Sözleşen Taraf havacılık makamları işbu Anlaşma ve Ekinde tesbit edilen prensiplerin tatbikini temin ve onların memnuniyet verici bir şekilde icrası için sıkı bir iş birliği zihniyeti ile zaman zaman istişareler yapacaktır.

Madde — 9.

İşbu Anlaşma ve bundan mütevellit bütün mukaveleler Milletlerarası Sivil Havacılık Teşkilâtına (O. A. C. I.) tevdi edilecektir.

Madde — 10.

Sözleşen Taraflardan biri, işbu Anlaşma Eki hükümlerinden her hangi birinin değiştirilmesini arzu ettiği hallerde, her iki Sözleşen Taraf yetkili makamlarının bu maksatla birbirleriyle danışmalarını isteyebilecek ve bu danışma istek tarihinden itibaren 60 günlük bir süre içinde başlayacaktır.

Anılan makamların kararlaştırdıkları her değişiklik, diplomatik nota teatisi suretiyle teyit edildikten sonra yürürlüğe girecektir.

Bununla beraber yollar tablosunda gösterilen yollardaki değişiklikler ve ilâveler sadece iki Sözleşen Taraf havacılık makamlarının anlaşmasıyla vukubulabilir.

Madde — 11.

Milletlerarası Sivil Havacılığa ait çok taraflı genel bir havacılık sözleşmesi her iki Sözleşen Taraf için yürürlüğe girdiği takdirde, bunlar, işbu Anlaşma ve Ekinin hükümlerini anılan Sözleşme ahkâmı ile ahenkleştirmek maksadiyle istişarede bulunacaklardır.

Madde — 12.

İşbu Anlaşma ve ekinde, hilâfı derpiş edilen haller müstesna olmak üzere, Sözleşen Taraflar arasında bu Anlaşmanın veya ekinin tefsirine veya tatbikına ait olup müzakere yolu ile halledilemeyen her anlaşmazlık, Sözleşen Tarafların tâyin edecekleri iki hakem ve bu iki hakemin Sözleşen Tarafların vatandaşı olmaması şartıyla seçecekleri bir üçüncü hakemden müteşekkil üç hakemli bir mahkemenin istişari reyine arz edilecektir.

Sözleşen Taraflardan her biri, Taraflardan birinin diğerine bir anlaşmazlığın tahkimini talep eden diplomatik bir notayı tevdiinden itibaren iki ay içerisinde bir hakem tâyin edecek ve üçüncü hakem de bu iki aydan sonraki bir aylık zaman içinde tâyin edilecektir. Eğer üçüncü hakem, tâyin edilen zaman zarfında seçilmezse, bu münhal, Milletlerarası Sivil Havacılık Teşkilâtı Konsey Başkanı tarafından, bu Teşkilâtın cari usul ve âdetlerine uygun olarak tanzim edilmiş bir hakemler listesinden seçilecek bir şahısla doldurulacaktır. Sözleşen Tarafların icra makamları böyle bir istişari reyin infazını temin için kendilerine verilen salâbiyetlerin çerçevesi dahilinde bütün geyretlerini sarfedeceklerdir. Taraflardan her biri hakem mahkemesi masraflarına yarı yarıya iştirak edecektir.

Madde — 13.

a) Ücret tarifeleri aşağıda tarif edilen usule uygun olarak, bütün alâkalı unsurlar ve diğer teşebbüsler tarafından tatbik olunan tarifeler bilhassa işletme masrafları, normal kâr, sürat ve konfor gibi her servisin arzettiği hususiyetler nazarı itibara alınarak tesbit olunacaktır.

b) Tâyin edilmiş teşebbüslerce tatbik edilecek tarifeler Sözleşen Taraflardan her birinin havacılık makamlarının tasvibine arz edilecek ve bu makamlar kanuni yetki hudutları dahilinde işbu Anlaşmanın ekinde mütevellit mükellefiyetlere göre hareket edeceklerdir.

c) Sözleşen Taraflardan her birinin teşebbüs veya teşebbüslerince teklif edilen her tarife, tatbika konulması derpiş edilen tarihten en aşağı otuz gün önce öteki Sözleşen Taraf havacılık makamlarına tevdi edilmelidir. Bu otuz günlük müddet hususi hallerde iki Sözleşen Taraf havacılık makamlarının müşterek kararıyla kısaltılabilir.

d) Sözleşen Taraflardan birinin havacılık makamları, yukarıda (b) prağrafında derpiş edilen

ihbarın alınmasından sonra, diğer Sözleşen Tarafın bir teşebbüsü tarafından teklif edilen târifeyi tasvip etmezse derpiş edilen otuz günlük müddetin hitamına ermesinden önce, keyfiyetten, bu sonuncu tarafı haberdar edecek ve sözleşen Taraflar uygun bir târiفة üzerinde bir Anlaşmaya varmaya çalışacaklardır. Son merci olarak Anlaşmanın 12. nci maddesinde derpiş edilen tahkime müracaat edilecektir.

Madde — 14.

Sözleşen Taraflardan her biri işbu Anlaşmaya son verme arzusunu her zaman öteki Sözleşen Tarafa ihbar edebilir. Bu ihbarın aynı zamanda Milletlerarası Sivil Havacılık Teşkilâtına yapılması lâzımdır. İşbu Anlaşma, ihbarın diğer Sözleşen Tarafca alınması gününden bir sene sonra sona erer. Meğer ki Taraflar arasında yapılacak bir Anlaşma neticesinde bu ihbar yukarıdaki müddetin hitamından önce fesholuna.

Böyle bir ihbarı alacak olan taraf bunu aldığıını bildirmezse, Milletlerarası Sivil Havacılık Teşkilâtınca alınması tarihinden 14 gün sonra ihbar bu tarafca da alınmış addolunacaktır.

Madde — 15.

İşbu Anlaşma tasdiknamelerin teatisi tarihinde meriyete girecektir.

Yukardakileri tasdikan hükümetleri tarafından usulü dairesinde yetkilendirilmiş olan ve imzaları aşağıda bulunan temsilciler işbu Anlaşmayı imza etmiş ve mühürlemişlerdir.

5 Şubat 1951 tarihinde iki nüsha olarak yapılmıştır.

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti

adına
Rıfkı B. Pasin

İsrail Devleti Hükümeti

adına
Eli Akın Sasson

OK

Madde — 1.

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti, İsrail Devleti Hükümetine, onun tarafından tâyin edilmiş teşebbüslere ilişik tablo I de gösterilen yollar üzerinde hava nakliyat servisi işletme hakkını verir.

İsrail Devleti Hükümeti Türkiye Cumhuriyeti Hükümetine, onun tarafından tâyin edilmiş teşebbüslere ilişik tablo II de gösterilen yollar üzerinde hava nakliyatı servisi işletme hakkını verir.

Madde — 2.

Bu Anlaşma ve bu ekde tesbit edilen şartlar dâhilinde Sözleşen Taraflardan her biri tarafından tâyin edilmiş teşebbüsler öteki Sözleşen Taraf ülkesi üzerinde transit ve ticari gayesi olmayan teknik tevakkuf hakkından istifade edeceklerdir. Bu teşebbüsler, bundan başka, diğer Sözleşen Taraf ülkesinde ve ilişik tablolarda tesbit edilen yollar üzerinde milletlerarası ulaştırmada, yolcu, posta ve ticari eşya yükleme ve boşaltma hakkından da istifade edeceklerdir.

Madde — 3.

İşbu Anlaşma ve ekine mevzu olan hava seferlerinin kurulması ve işletilmesinde aşağıdaki prensipler uygulanacaktır:

a) İmkân nispetinde ucuz ve salim ekonomik prensiplerle bağdaşan tarifeler uygulanması suretiyle hava yolculuğunun, insanlığın genel refahı bakımından arzettiği faydaların yayılmasını en geniş şekilde teşci ve teşviki, aynı şekilde hava yolculuğunun milletlerarasında dostça anlayış ve iyi niyetin gelişmesi vasıtası olarak teşviki ve aynı zamanda bu yeni ulaştırma vasıtasından iki memleketin müşterek refahı bakımından çok sayıda bilvasıta faydaların sağlanması şayanı arzudur.

b) Seyahat eden kimselere sağlanmış bulunan hava ulaştırma kolaylıkları, halkın bu gibi ulaştırmalara olan ihtiyaçları ile sıkı surette münasebettar olmalıdır.

c) Her iki memleketin hava ulaştırma teşebbüsleri için, işbu Anlaşma ve Ek'ine mevzu olan ve karşılıklı ülkeler arasında mevcut yol veya yollardan her hangi birini takiben hava seferleri kurulması hususunda müsaide ve eşit imkânlar mevcut olmalıdır.

d) İşbu Anlaşma ve Ek'inde yazılı uzak kurye seferlerinin Sözleşen Taraflar hava ulaştırma teşebbüslerince işletilmesinde, karşı Taraf hava ulaştırma teşebbüslerinin menfaatleri, işbu Tarafın aynı yollar üzerinde kısmen veya tamamen kurmuş bulunduğu seferleri haksız zararlara uğratmamak maksadiyle, gözönünde tutulacaktır.

e) Sözleşen Taraflar, işbu Anlaşma Ek'ine uygun olarak tâyin olunan hava ulaştırma teşebbüsleri tarafından yapılacak seferler hacminin her şeyden önce adı geçen teşebbüsün milliyetini taşıdığı memleket ile ulaştırmanın nihai hedefi olan memleket arasındaki ulaştırma ihtiyaçlarına uygun bulunmasını kabul ederler.

Madde — 4.

Bu beynelmilel ulaştırma hatları üzerinde, işbu Anlaşma ve Ek'ine mevzu olan yolların bir veya birkaç noktasından üçüncü memleketlere veya üçüncü memleketlerden adı geçen yolların bir veya birkaç noktasına yapılacak yükleme ve boşaltma hakkı Sözleşen Taraflarca teyid olunan muntazam inkişaf genel prensiplerine muvafık olarak kullanılacak ve hacim tevafuku genel prensipleri hükümlerine uyulacaktır.

- a) Menşee ve mahreç memleketleri arasındaki ulaştırma istekleri;
- b) Uzak kurye seferleri işletmesi ihtiyaçları;
- c) Mahallî ve mintakavi seferler göz önünde tutularak geçilecek bölgelerde mevcut ulaştırma istekleri.

Madde — 5.

A) Anlaşmanın yürürlüğe girmesinden itibaren, iki Sözleşen Tarafın yetkili havacılık makamları ilişik tablolarında gösterilen yolların tamamını veya bir kısmını işletmek üzere tâyin ettikleri teşebbüslere bahşedilen kolaylıklara ait bütün malûmatı en kısa zamanda birbirlerine bildireceklerdir.

Yetkili havacılık makamları bu malûmata bahşedilen kolaylıkların suretini, tâyin edilmiş teşebbüslerin statüleriyle muhtemel değişiklikleri ve alâkalı bütün diğer vesikaları ekliyeceklerdir.

B) İki Sözleşen Tarafın yetkili havacılık makamları karşılıklı servislerinin bilfiil işlemeye başlamasından en geç on beş gün önce işbu servislerin tam vakit ve hareket cetvellerini, kullanılan uçakların tip ve frekanslarını müteakiben birbirlerine bildireceklerdir. Adı geçen makamlar bütün muhtemel değişiklikleri de birbirlerine bildireceklerdir.

Tablo : I

İsrail Hükümeti tarafından tâyin edilmiş teşebbüslerin işletecekleri yollar :

Lydda'dan veya Hayfa'dan - tarihiyle veya mutavassıt noktasız - Ankara'ya veya İstanbul'a ve daha ilerdeki memleketlere her iki istikamette.

Tablo : II

Türkiye Hükümeti tarafından tâyin edilmiş teşebbüslerin işletecekleri yollar :

İstanbul - tarihiyle veya mutavassıt noktasız - Lydda'ya ve veya Hayfa'ya ve daha ilerideki memleketlere her iki istikamette.